

Debat: Plenaire Vergadering Benelux Parlement

Datum: 6 december 2019, Chambre des Députés du Grand-Duché de Luxembourg

Bijdrage: Jan Middendorp, Tweede Kamerlid VVD, Voorzitter commissie GROS Benelux parlement

De Benelux als digitale voorloper in Europa

Merci beaucoup monsieur de president.

Dank voor de vriendelijke introductie

Geachte parlementariërs van de Benelux. Ik ben vereerd u namens de commissie grensoverschrijdende samenwerking van dit parlement te mogen toespreken en het debat wat voorlicht, in goede banen te mogen leiden. Ik dank voor de totstandkoming van het programma vanmiddag, in ieder geval de leden van dit parlement die in de commissie grensoverschrijdende samenwerking in meerdere bijeenkomsten en vergaderingen gesproken hebben over het onderwerp, de Benelux als digitale voorloper in Europa. Ik dank zeker ook de medewerkers, het secretariaat van de Benelux Unie, die met ontzettend veel informatie ons geholpen hebben.

Ik ben erg enthousiast om vanmiddag van gedachten te wisselen over het thema digitalisering en kunstmatige intelligentie. We hebben een fantastische line-up. De gedelegeerde minister van digitalisering de heer Hansen, gedelegeerd minister digitalisering van Luxemburg, de heer Juha Heikkilä, van de Europese Commissie, center for robotics en artificial intelligence. Professor Janis Vucans, voorzitter van de Baltische Assemblée. Mevrouw Hoyng, directeur Global Competition and Consumer Law bij Booking.com, de heer Roessig, Head of Digital solutions for finance bij Proximus Luxemburg, en de heer Steltman, directeur van de stichting digitale infrastructuur in Nederland.

De drie lidstaten van de Benelux zitten midden in een digitale revolutie. Want grenzen kunnen door digitalisering hoger worden, bedrijventerreinen met cameratoezicht die zich over de grens heen uitstrekken, die moeten voor de camera aan de Belgische kant en aan de Nederlandse kant, twee verschillende services hebben, om de data op te slaan die die camera's registreren. Er zijn allemaal nieuwe problemen in de digitale wereld. Ik noem kort, de grote Big Tech bedrijven, zoals AliBaba, die ook in de Benelux actief zijn. Waarbij pakketjes uit de haven naar België weer terug naar Nederlandse consumenten gaan en misschien wel in Luxemburg worden afgeleverd. Dat heeft allemaal implicaties voor hoe wij als douane, btw en E-commerce, kleinere ondernemers, hoe die zich positioneren in onze lidstaten. Een derde, de uitwassen die in die digitale revolutie ook naar voren komen. Want die digitalisering die faciliteert ook uitwassen in onze samenleving.

Kortom alle problemen die we in de fysieke wereld kenden, gaan in razend tempo ook online spelen.

De digitale transformatie die vereist een debat, over publieke waarden, over grondrechten, en over hoe wij, als lidstaten, als politici, maar ook gewoon de mensen in onze landen om moeten gaan, met die supersnelle ontwikkelingen. Uiteraard is daar al heel veel werk gedaan, op nationaal en regionaal en ook op Europees niveau. De nieuwe Europese commissie, heb ik mij laten vertellen, komt met een flink programma op het gebied van de digitale uitdaging. Ik denk dat er in de Benelux enorme kansen zijn.

Als je terugkijkt naar het vorige programma van de Europese Commissie, het Europese 'Digital Single Market Plan 2015', dan zal je zien dat van al die goede ideeën die daar in staan, die welvaart en veiligheid in de lidstaten kunnen verhogen, zijn er heel veel dingen nog niet gedaan.

En de Benelux, zo zitten wij hier, is een hele bijzondere regio. Het kan namelijk experimenteren, het kan een voorloper zijn in Europa. En ik denk dat daar een enorme kans ligt voor de Benelux, in die digitale toekomst. Want de Benelux lidstaten kunnen van elkaar leren. De dingen die zij in hun eigen regio's doen, met elkaar uitwisselen, oplossingen voor digitale problemen, kansen die ze hebben gegrepen.

Van elkaar leren. Bijvoorbeeld online identiteit, burgers een identiteit geven online, de kunstmatige intelligentie strategieën van de verschillende lidstaten kunnen naast elkaar gelegd worden en zo kunnen we van elkaar leren. Maar we kunnen ook, ten tweede, een voorloper zijn in de Benelux door als lidstaten samen te werken. Ik had het al even over gegevens uitwisseling, ik had het al even over Big Tech bedrijven, die eigenlijk groter zijn dan de verschillende lidstaten op zich. En waar door samen te werken beter vorm aan kunnen geven.

Het themadebat de Benelux als digitale voorloper in de EU bestaat uit drie delen.

Het eerste deel, ik heb de sprekers al genoemd, zullen het voornamelijk hebben over de politieke kant en de ontwikkelingen die nu gaande zijn op bestuurlijk niveau.

Het tweede deel zullen we het vooral hebben over de niet-politieke kant. En met name kijken van wat is er nodig op dit moment?

Derde deel, vanuit de stichting digitale infrastructuur Nederland kijken van hoe breng je die bij elkaar? De structuur die nodig is, hoe zorg je dat de ideeën die bestuurders verzinnen ook concreet tot activiteiten leiden die de zaken verbeteren? Bij dat alles gaan we dus steeds heen en weer tussen die enorm belangrijke vragen over de ethiek, de ethiek van algoritmen, de ethiek van digitale transformatie, de normen en waarden waar wij als lidstaten van de Benelux aan willen voldoen.

Maar tegelijkertijd hoop ik dat we vanmiddag op zoek gaan naar welke concrete stappen we kunnen gaan zetten. In een aanbeveling naar de regeringsleiders naar de Benelux, maar ook als parlementariërs in ons eigen lidstaten, om te zorgen dat we inderdaad die digitalisering gebruiken voor meer vrede, meer veiligheid en meer welvaart voor de inwoners van onze lidstaten.

Het debat hier vanmiddag sluit ook aan bij wat de regeringsleiders van de Benelux in 2016 hebben aangekondigd op het gebied van digitalisering in de Benelux. Het sluit aan bij, ik zei het al, het uitgebreide Europese programma op dit terrein. Maar ik denk het belangrijkste voor als parlementariërs van de Benelux is, is dat het een enorm momentum is. Het is veel groter dan drie jaar geleden, dan vijf jaar geleden, dan tien jaar geleden, het is een enorm momentum voor volksvertegenwoordigers om iets te doen met digitalisering, want wij worden erop aangesproken. In Nederland is de vraag die ik krijg, of ik nu ergens in een grensregio bij een partijbijeenkomst ben dan wel bij de landelijke actuarisdag 2019: 'wat doet mijn overheid, bestuurder, gemeente eraan om mij veilig te houden als ik deze telefoon gebruik. Wat zit daar allemaal achter?'.

Kortom, ik denk dat er hier een kans is om vanmiddag iets te doen voor de mensen die wij vertegenwoordigen. En ik kijk daar zeer naar uit. Dat gezegd hebbende, wil ik de gedelegeerd minister voor digitalisering van Luxemburg, de heer Hansen, het woord geven om in te spreken. Dank u wel.

Dank voor uw aandacht

Twitter: @Jan_Middendorp | Facebook: JanMiddendorpVVD

NB: gesproken tekst kan afwijken